İDİL

FRANÇOIS BOUCHER'İN MADAME DE POMPADOUR TABLOLARINDA GİYSİ ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Hüseyin ELMAS[1]
Neslihan ÖZTÜRK[2]
[1]Prof. Dr. Gazi Üniversitesi Resim-İş Eğitimi Bölümü, huseyinelmas@gazi.edu.tr ORCID: 0000-0002-9158-5264
[2]Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tasarım Ana Bilim Dalı Doktora Öğrencisi, ORCID: 0000-0002-0401-0244

Elmas Hüseyin ve Neslihan Öztürk. "François Boucher'in Madame De Pompadour Tablolarında Giysi Özelliklerinin İncelenmesi". idil, 69 (2020 Mayıs): s. 740–749. doi: 10.7816/idil-09-69-02

ÖZ

Barok sanatından sonra gelen Rokoko tarzı 18. yüzyılın başlarından itibaren kendini hem sanat hem de moda alanında hissettirmiştir. Bu akımın öncülerinden olan François Boucher, dönemin ünlü ikonlarından Marquise de Pompadour ile tanışmış ve kendisinin tablolarını yapmıştır. Boucher, Madame de Pompadour'un dönem giysilerini ve aksesuarlarını, duruşunu resimlere çok iyi bir şekilde aktarmış ve kendisi hakkında fikir sahibi olunmasını sağlamıştır. Bu çalışmanın amacı, François Boucher'in Madame de Pompadour tablolarındaki giysi özelliklerini dönemin moda giysilerine göre renk, model, desen, aksesuar gibi yönlerden inceleyerek Rokoko tarzının moda ve sanat tarihindeki yerini göstermektir. François Boucher, 18. yüzyıldaki mobilya tarzlarını, giysi modasını detaylı bir şekilde resimlerine aktarmıştır. Rokoko döneminde Madame de Pompadour'un bulunduğu çevreyi ve giysilerini yansıtma şekli ile izleyiciye bu dönem hakkında birçok görsel bilgi sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Resim Sanatı, Rokoko, Moda

Makale Bilgisi
Geliş: 20 Ocak 2020 *Düzeltme: 10 Şubat 2020* *Kabul: 3 Nisan 2020*

© 2020 idil. Bu makale Creative Commons Attribution (CC BY-NC-ND) 4.0 lisansı ile yayımlanmaktadır.

Giriş

Tarih öncesi dönemlerden itibaren insanlık kendini ifade edebilmek için sanatı kullanmıştır. İlk olarak mağara resimleriyle kendini gösteren sanat kavramı; resim, heykel, mimari, plastik sanatlar ve performans sanatları gibi sanat dallarıyla desteklenmiş ve günümüze kadar ulaşmıştır. İlk çağlardan günümüze kadar geçen süreçte insanlar öncelikle örtünme isteklerini giyim aracılığıyla karşılamıştır. Zaman geçtikçe, kendilerini tanımaya başlayan bireyler; yiyecek, barınma gibi temel ihtiyaçlarını karşılamak için toplumları oluşturmaya başlamıştır. Bu süreçte insanlar yalnızca örtünme ihtiyacını karşılamakla kalmamış; giyimi, kendi düşünce ve arzularını göstermek için, kısaca kendilerini ifade etmek amacıyla kullanmıştır. Gelişen ve değişim gösteren giyim tarzları moda adı verilen farklı bir sektörün ortaya çıkmasını sağlamıştır. Moda kavramı sürekli değişen ve gelişen bir olgu olmuştur. Moda, tasarımcılar aracılığıyla, günümüze kadar yaşanan bütün toplumsal olay ve sanat akımları gibi her dönemin özelliklerini giysilere yansıtmış böylece dönemin farkedilmesine katkıda bulunmuştur. Resim sanatı Ortaçağ'da her ne kadar kilise baskıları ile yalnızcadini konularda kendini gösterse de, Rönesans ile birlikte sanatçılar kendilerini resimlerinde özgün bir biçimde ifade edebilmiştir. Rönesans'ı takip eden Barok sanat ile birlikte bazı kalıplar değişmeye başlamıştır. 17. yüzyılın tamamında görülen Barok üslup, 18. yüzyılın başlarında yerini Rokoko tarzına bırakmıştır (Mackenzie, 2017: 16). Rokoko kelimesi Fransızca kaya süslemesi anlamına gelen 'rocaille' ve kabuk anlamına gelen 'coquillage' kelimelerinin birleşmesinden oluşmuştur. Fransa Kralı XV. Louis dönemindeki siyasi görüşlerin değişiminden dolayı farklı bir isim verilmiştir. İtalya' da çok kullanılan bir çeşit bahçe süsleme sanatı olan, deniz kabuklarıyla süsleme sanatı olarak bilinen 'rokay' kelimesinden esinlenilmiştir. Aynı zamanda 18. yüzyılın başlarında ortaya çıkan Fransa'da yeni uygulanmaya başlayan yeni bir müzik türünün adı olan Rokoko, aristokraside birçok yönden yapılan değişimlerin habercisi olmuştur (Sanal 1, 2013: 2).

17. yüzyılda Paris, lüks ürünlerin merkezi olarak tanınmaya başlanmıştır. Saray ve şehirler arasındaki iletişimin güçlenmesi, fakir halk hariç, Paris'te yaşayan her kesimin gösterişçi tüketimi benimsemesini sağlamıştır. Bunların sonucunda 18. yüzyıla girilmesiyle birlikte Paris, modern moda düzeninin başkenti olarak kabul edilmiştir. Moda, Paris'in değişen yaşam tarzına uygun olarak gelişmiştir. Dönemin gözde giysisi olan Volanlı elbise, giysilerde rahatlığı ön plana çıkarmıştır (Görsel-1). İncelikle işlenen sabahlıklar ya da *robes de chambre* ile iç giyim dış giyime dönüşmüştür. Hareket kolaylığı sağlayan giysiler için duyulan talep, *redingot* olarak bilinen giysileri ön plana çıkarmıştır. Kullanışsız ve rahatsızeden giysilerden kurtulmaya çalışan kadınlar, pratik şekilde, rahat olan giysileri şal ile süsleyerek şık takımlara dönüştürmüşlerdir (Fogg, 2014: 94-95).

Görsel-1: Volanlı Elbise, (Robe Volante).

Barok dönem giysilerinden daha kibar ve küçük görünümde olan Rokoko tarzında en çok fark edilen bölüm; karışık ve çok yoğun doğal motifleri, 'C' ve 'S' biçimindeki kıvrımlı hatları, pastel tonlamaları ve narin süslemeleri olmuştur. Mimari, dekorasyon ve güzel sanatlarda kendini yansıtan bu tarz; modaya da kısa sürede uyum sağlamıştır

(Mackenzie, 2017: 18).

18. yüzyıl boyunca en çok bilinen kadın giysisi, günümüzde manto olarak kullanılan dış elbiseler olmuştur. Dış elbiseler iç eteklerle birlikte kullanılmış ve korsaj bölgesinde kalan kısım da karın koruyucu olarak bilinen sert bir plakayla kapatılmıştır. Bu plakalar giysiye iğneyle sabitlenerek, giysinin üstten yumuşak katlar halinde dökülmesi sağlanmıştır. Bu tarz giyim resmi baloların başındaki XV. Louis tarafından belirlenerek tüm Avrupa'ya yayılmıştır (Orsborne, 2013: 142).

Zarafeti ön plana çıkaran tarzlar, 18. yüzyılın ortalarına doğru Rokoko süresince devam etmiştir. Özel törenlerde giyilen *grand habit* ve *robe â la française*, resmi giysi olarak kullanılmaya devam ederken, sırttan evaze açılan elbise ve manto gündelik olarak kullanılmıştır. Bu dönemin asıl değişimi kumaş deseni, süslemeler ve aksesuarlarla olmuştur. Fransa, ipek dokumacılığı ile ünlü olan Lyons ve aksesuar ile manifaturacılığın merkezi olan Paris sayesinde lüks ürünler açısından lider olmaya devam etmiştir. Londra'da gelişmeye başlayan dokuma ustalığı ve Britanya'nında ipeğinin tercih edilmeye başlanması; Fransa ve Britanya arasındaki rekabeti arttırmıştır (Fogg, 2014: 106-107).

Görsel-3:Polignac Düşesi(1782).

Görsel-2:Madame Elisabeth, Adelaide Labille-Guiard,Redingot(1787).

XV. Louis'nin döneminde daha yumuşak ve pastel tonlar tercih edilmeye başlanmıştır. Moda bu dönemde, Kraliçe Marie Leczinka yerine sofistike Madame de Pompadour ve Madame du Barry tarafından yönetilmiştir (Fogg, 2014: 107). Rokoko dönemindeki en önemli değişiklikler yüzeydeki farklılıklar olmuştur. Sert manşetler yerini ince tül dantel farbalalara bırakmış, ağır kumaşlar ise uyumlu ve incelikli işlenmiş kumaşlara dönüşmüştür. Kurdele, kadife saçaklar, tüyler ve yapay çiçekler, XV. Louis'nin gözdesi olan Madame de Pompadour tarafından sıkça kullanılmış ve toplumun benimsemesine katkıda bulunmuştur (Mackenzie, 2017: 20-21).

Görsel-4: Altın ve Fildişi Yelpaze (1730).

Rokoko döneminde kıyafeti tamamlama bağlamında aksesuar en önemli unsurlardan biri olmuştur. Özellikle yelpazeler, zarif ipekleri sergilemek için kullanılmasının yanısıra, çoğunlukla kur yaparken kullanılmıştır. En pahalıları, oyma ve delikli fildişinden yapılmıştır (Görsel-4). 1770'li yıllarda Fransız sarayında, abartılı saç modelleri moda olmaya başlamıştır. Kabarık saçın arkaya taranıp, enseden kalın buklelerin dökülmesini ünlü hale getiren Fransa veliahdının genç eşi Marie-Antoinette olmuştur. 1780 yılına gelindiğinde, kadınlar daha büyük, geniş siperlikli, genellikle hasır ya da ince dokunmuş talaş şeritlerinden oluşan çoban şapkalar takmaya başlamışlardır. Bu şapkalar genellikle uzun kurdeleler, çiçek ya da kuş tüyleri ile süslenmiştir (Fogg, 2014: 109).

François Boucher, 1703 yılında Paris'in Rue de la Verrerie bölgesinde doğmuştur (Laing, 1986: 15). Ressamlık ile ilgili temel bilgileri babasının yanında çıraklık yaparak öğrenmiştir. 1720'li yılların başlarında Kral'ın baş ressamlığını yapmış olan François Lemoyne'un yanında çıraklığına devam etmiştir (Rand, 2009: 1).

Boucher 1723 yılında Roma'da güzel sanatlar eğitim bursu için yapılan resim yarışmasını Nabukadnezar'ın Oğlu ve Halefi Evilmerodach tablosu ile kazanmıştır. Ancak, akademideki kontenjan yetersizliğinden dolayı İtalya yolculuğu birkaç yıl ertelenmiştir (Laing, 1986: 15-16).

Görsel-5:François Boucher.

Bu süreçte resim yapmış ve bazı eserlerini sergilemiştir. Daha sonra Jean François Cars'un yanında çalışırken, Jean De Jullienne için gravür çalışmaları yapmıştır. Bunun sonucunda Boucher, görsel dil ve resim üzerine çok sayıda çalışma yaptığı için ciddi bir deneyim kazanmıştır. Sonunda 1728 yılında kendi masraflarını karşılayarak İtalya'ya gitmiştir. 1731'de Paris'e dönerek, burs aldığı akademik kuruma tarih ressamı olarak girmiştir (Rand, 2009: 1).1734'te, Rinaldo ve Armida isimli tablosunu sanat akademisinde sunmuş ve asil üye olarak kabul edilmiştir (Laing, 1986: 17).

Boucher'in başarılı kariyerindeki ilk adım, kraliyet ve aristokrasi tarafından aldığı davetler ile olmuştur. XV. Louis tarafından Versailles, Bellevue, Choisy ve Fontainebleau şatolarına resimler yapması istenmiştir. Kariyeri boyunca yaptığı işler ve gravürler sayesinde uluslararası ün kazanmıştır (Rand, 2009: 2).

Dönemin en ünlü resim tüccarlarından Edme-François Gersaint, Boucher'in çok sayıda eserini satın almıştır. Bu alışveriş Boucher'in hayatında önemli bir figür olan Madame de Pompadour ile tanışmasına vesile olmuştur. Boucher, Gersaint'in en önemli müşterilerinden biri olan Madame de Pompadour için 1751 yılında 'The Toilette of Venus' tablosunu yapmıştır. Madame de Pompadour, Boucher'in bu eserinden oldukça memnun kalmış ve kendisi için portreler yapmasını istemiştir (Cropper, 2009: 294-295). Jeanne-Antoinette Poisson, Pompadour markizi ya da bilinen adıyla Madame de Pompadour 1721'de dünyaya gelmiştir. Annesi tarafından büyütülen Jeanne-Antoinette, Paris'te ünlü bir okulda eğitim görmüştür. Le Norman de Tournehem, Jean-Antoinette'in eğitim masraflarını üstlenmiş ve dönemin en ünlü hocalarından konuşma, müzik ve dans dersleri almasını sağlamıştır. Bu sayede Jean-Antoinette, aydınlanma döneminin en önemli figürleriyle bir araya gelme fırsatını bulmuştur. Jean-Antoinette; güzelliği, yetenekleri ve karizması sayesinde Paris'in en ünlü salonlarında kendine yer edinmiş ve burada Versailles Sarayı'ndaki geleceği için ilk adımlarını atmıştır (Marica, 2007: 7-8).

Görsel-6: François Boucher, "Madame de Pompadour" (1758).

1741 yılında Tournehem'in yeğeni Charles-Guillaume Le Normant d'Etiolles ile evlenerek, Madame d'Etiolles ünvanını kazanmıştır. 1744'te kızı Alexandrine'i dünyaya getirmiştir. Étiolles Şatosu'ndakendi salonunu kuran Madame d'Etiolles; Voltaire, Crébillon, Montesquieu gibi dönemin aydınlarını buraya çekmeyi başarmış ve buradaki tiyatrosunda gösteriler düzenleyerek konuklarını eğlendirmiştir. Étiolles Şatosu'nun XV. Louis'nin av partilerinin düzenlediği alana yakın olması sebebiyle Madame d'Etoilles, kralın ilk defa burada dikkatini çekmiştir. Ancak, resmi olarak ilk tanışmaları 1745'te düzenlenen bir maskeli baloda olmuştur (Marica, 2007: 8-10).

XV. Louis, Madame d'Etoilles'etoprak vererek Marquise de Pompadour ünvanını almasını sağlamıştır. Böylece Marqiusede Pompadour, bu unvan ile birlikte kocasından resmi olarak ayrılmış ve kralın metresi olarak saraydaki

hayatına başlamıştır. Her ne kadar sarayda bir metres olarak bulunsa da saraya ve ülkeye olan etkileri çok daha büyük olmuştur. Düzenlediği gösteriler ve eğlenceler ile sarayın ve Fransa'nın kültürel hayatının gelişmesine katkıda bulunmuştur. 1751-1752 yıllarında Kral XV. Louis ile olan ilişkisi dostluğa dönüşmüş ve yirmi yıla yakın bir süre boyunca politik danışman, devlet yardımcısı, kültür yöneticisi ve sanat otoritesi olarak kralın yanında yerini korumuştur (Sanal 2, 2020: 3). Madame de Pompadour'un en sevdiği ressam olan François Boucher, kraliyet metresinin portrelerini yaptıktan sonra Paris'in elit kesimi ve sarayın çevresi tarafından tanınır bir hale gelmiştir. Pompadour'a yalnızca portreler yapmakla kalmamış, aynı zamanda dekoratörü ve resim öğretmeni olarak da hizmet vermiştir (Marica, 2007: 20). Madame de Pompadour statüsünü ve gücünü kullanmış, Fransız lüks ürünlerinin tanıtımında önemli bir rol almıştır. Hatta ünlü Sèvres marka porselenlerin, Oeben marka mobilyaların ve Gobelins marka duvar halılarının üretim ve geliştirilmesinde etkili olmuştur.Carle van Loo, François-Hubert Drouais, François Boucher gibi Rokoko tarzının öncülerinden olan ressamlara çizdirdiği tablolarından da görüldüğü üzere, Madame de Pompadour iç tasarımda kullandığı mobilyalarda ve kumaşlarda Rokoko tarzını benimsemiş ve tanıtımına yardımcı olduğu markalarda da bu tarzı yansıtmıştır (Sanal 2, 2020: 3).

François Boucher'in Madame de Pompadour Tablolarının Giysi Özelliklerinin İncelenmesi

Bu bölümde François Boucher'in belirlenen Madame de Pompadour içeren tablolarının giysi özellikleri incelenmiştir.

Görsel-7: François Boucher, "Madame de Pompadour" (1750).

18. yüzyılın özelliklerine uygun mobilyalarla döşenmiş odada bulunan Madam de Pompadour'un üzerindeki giysi Rokoko dönemine ait süslemelerle tamamlanmıştır (Görsel-7). Fırfırlarla süslenmiş elbisenin göğüs kısmı fiyonklu kurdelelerle kaplanmıştır. 'Le Grand Habit' olarak bilinen bu korsajlı görünümün bittiği yerde iç etek

başlamış ve dışında dönemin modası olan mantoyla birleştirilmiştir. Kol manşetleri farbalı fırfır katmanlarıyla bezenmiştir. Kolun dirsek kısmında bulunan yırtmaç üst tarafta birer adet fiyonkla süslenmiştir. Madam de Pompadour'un sol yakasında irice gül demetiyle yaka süslemesi yapılmıştır. Ellerinde dönemin modasına uygun, sade ve geniş siperli bir şapka görülmektedir. Boynunda ve tacında çiçeklerle bezenmiş aksesuarlar gözlemlenmiştir. Ayağına giydiği tokalı, az topuklu,açık renk terlikler ile kol manşetlerine uygun şekilde giysisini tamamlamıştır.

18. yüzyılın özelliklerine uygun ancak bir öncekinden daha farklı mobilyalarla döşenmiş odada bulunan Madam de Pompadour'un üzerindeki giysi Rokoko dönemine ait daha sade süslemelerle tamamlanmıştır (Görsel-8). Geometrik şekil verilmiş, elbisenin göğüs kısmı altın işlemeli süslemeler ile kaplanmıştır. 'Le Grand Habit' olarak bilinen bu korsajlı görünümün bittiği yerde çift katlı etek büzgü verilerek tutturulmuştur. Belde dökümlü inci kemer tamamlayıcı bir aksesuar olarak kullanılmıştır. Kol manşetlerine büzgü ile dökümlü bir hava verilmiş ve altın renkli şeritler ile bezenmiştir. Kolun dirsek kısmında bulunan katlamalar da yine altın renkli şeritler fiyonk şeklinde tutturulmuştur. Madam de Pompadour'un sol yakasında irice gül demetiyle yaka süslemesi yapılmıştır. Her iki bileğinde de iki adet ince bilezik görülmüştür. Boynunda ve tacında çiçeklerle bezenmiş aksesuarlar gözlemlenmiştir. Ayağına giydiği az topuklu, sade ve açık renk terliklerle giysisini tamamlamıştır.

Görsel-8: François Boucher, "Madame de Pompadour" (1750).

18. yüzyılın özelliklerine uygun mobilyalarla döşenmiş odada aynanın önünde bir koltukta otururak poz veren Madam de Pompadour'un üzerindeki giysi Rokoko dönemine ait süslemelerle tamamlanmıştır (Görsel-9). Fırfırlar ve küçük güllerle süslenmiş elbisenin göğüs kısmı fiyonklu kurdelelerle kaplanmıştır. 'Le Grand Habit' olarak bilinen bu korsajlı görünümün bittiği yerde iç etek başlamış ve dışında dönemin modası olan mantoyla birleştirilmiştir. Kol manşetleri dantel fırfır katmanlarıyla bezenmiştir. Kolun dirsek kısmında bulunan yırtmacın üst kısmı büyük boy birer adet fiyonkla süslenmiştir. Madam de Pompadour'un sol yakasında irili ufaklı gül demetiyle yaka süslemesi yapılmıştır. Her iki bileğinde de inci bileklikler gözlemlenmiştir. Elinin birinde kitap bulunan Madame de Pompadour diğer elini rahatça yastığın üzerine bırakmıştır. Boynunda ve tacında çiçeklerle bezenmiş aksesuarlar gözlemlenmiştir. Ayağına giydiği incili, az topuklu, kol manşetlerine uygun şekilde terliklerle giysisini tamamlamıştır.

Görsel-10: François Boucher, "Madame de Pompadour" (1758).

Güllerle donatılmış bir bahçede bir koltukta oturarak poz veren Madam de Pompadour'un üzerindeki giysi Rokoko dönemine ait oldukça sade süslemelerle tamamlanmıştır (Görsel-10). Göğüs kısmında açık bir drape görüntüsü verilmiş elbisenin önü kapalı bırakılmış ve yakadan tutturulan bir fiyonklu saç örgüsü süsleme ile birleştirilmiştir. 'Le Grand Habit' olarak bilinen bu korsajlı görünümün bittiği yerde iç etek başlamış ve dışında dönemin modası olan mantoyla birleştirilmiştir. Kol manşetleri oldukça sade biçimde katlanmış ve dirsekte katlanan kısım inci ile tutturulmuştur. Sağ bileğinde de inci bileklikler açıkça görülmektedir. Elinin birinde kitap bulunan Madame de Pompadour diğer elini rahatça sol tarafındaki üst üste bulunan kitapların üzerine bırakmıştır. Boynunda ve tacında çiçeklerle bezenmiş aksesuarlar gözlemlenmiştir. Ayağına giydiği tokalı, az topuklu, elbisesiyle aynı renk tonundaki terliklerle giysisini tamamlamıştır.

Görsel-11: François Boucher, "Madame de Pompadour" (1759).

Bahçede, arkasında bulunan heykele yaslanarak poz vermiş olan Madam de Pompadour'un üzerindeki giysi Rokoko dönemine ait süslemelerle tamamlanmıştır (Görsel-11). Fırfırlarla süslenmiş elbisenin göğüs kısmı fiyonklu kurdelelerle kaplanmıştır. 'Le Grand Habit' olarak bilinen bu korsajlı görünümün bittiği yerde iç etek başlamış ve dışında dönemin modası olan mantoyla birleştirilmiştir. Kol manşetleri dantelli fırfır katmanlarıyla bezenmiştir. Kolun dirsek kısmında bulunan yırtmaç kısmının üstünde birer adet fiyonkla süslenmiştir. Madam de Pompadour'un sol yakasında bir adet gül ile yaka süslemesi yapılmıştır. Sağ elinde kapalı bir yelpaze görülmektedir. Her iki bileğinde de inci bilezik görülmektedir. Boynunda ve tacında inci ve fırfırlı dantel ile bezenmiş aksesuarlar gözlemlenmiştir. Ayağına giydiği tokalı, az topuklu, kol manşetlerine uygun şekilde açık renk terliklerle giysisini tamamlamıştır.

Sonuç

Ressam François Boucher, Madame de Pompadour tablolarını yaparken Rokoko tarzını resimlerine yansıtmıştır. Dönemin mobilya tarzlarını, giysi modasını detaylı bir şekilde resimlerine aktarmıştır. Rokoko döneminde saraydan farklı kesitlerde yapmış olduğu resimlerle, izleyiciye bu dönem hakkında birçok görsel bilgi sunmuştur. Genel dönem tarzına bakıldığında, Madame de Pompadour 18. yüzyılın en önemli moda ikonlarından biri olmuştur. François Boucher'in de dönemin ünlü ve deneyimli ressamlarından biri olmasıyla birlikte, yapmış olduğu resimler hem moda açısından hem de dönem açısından zengin bir görsel kaynak niteliği taşımaktadır. Dönem giysilerinin çeşitliliği ve renkleriyle, Rokoko tarzı dekorasyon ile bezenmiş odalarda resmedilen gündelik detaylar hem sade hem de şık tablolar olarak günümüze ulaşmıştır. 18. yüzyıl döneminde saray giysileri hakkında fikir sahibi olunmasını sağlayan resimlerde, dönemin en önemli dış giysilerinden *robes de chambre* veya *robe a la française* gibi örnekleri Madame de Pompadour üzerinde sıkça görülmektedir. Aynı süreçte, kullanılan giysi süslemelerindeki Barok modasının sert görünüşünden uzak, kibar, şık ve daha sade görünüşü de dönem giysi özelliklerini yansıtmaktadır. Kimi zaman dönem giysilerine uygun bir şapka, kimi zaman bir yelpaze kullanmış olan Madame de Pompadour çoğunlukla kitap okurken resmedilmiştir. Bu şekilde resmedilmesi de entelektüel ve kendi çağında modern bir kadın oluşunun göstergesi olmuştur.

KAYNAKÇA

CROPPER, Elizabeth. Dialogues in Art History from Mesopotamian to Modern: Readings for a New Century. (2. Basım). Washington: National Gallery of Art, 2009.

FOGG, Marnie. Modanın Tüm Öyküsü. (Çeviren: Emre Gözgü). İstanbul: Hayalperest Yayınevi, 2014.

KARASAR, Niyazi. Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar İlkeler Teknikler. (İkinci Yazım ve 30. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti., 2016.

LAING, Alastair. François Boucher. (1. Basım) New York: Metropolitan Museum of Art, 1986.

MACKENZIE, Mairi. ...İzmler: Modayı Anlamak. (Çeviren: Mahmut Tuna). İstanbul: Hayalperest Yayınevi, 2017.

MARICA, Denise Kalolaina. Private Images, Public Statements: Madame de Pompadour and the Court of Versailles. History/History of Art Senior Thesis. Haverford College, Pennsylvania, USA, 2007.

ORSBORNE, Amy. Moda: Geçmişten Günümüze Giyim Kuşam ve Stil Rehberi. (Çeviren:Duygu Özen). İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2013.

RAND, Richard. Boucher, François. National Gallery of Art, Washington, 2009.

YILDIRIM, Ali, ŞİMŞEK, Hasan. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. (7. Baskı). Ankara: Seçkin Yayınları, 2008.

Sanal Kaynakça

Sanal 1: YARMAN, Ozan Uğraş (1999-2013). Geç Barok Döneminden Klasik Döneme Geçişte Rokoko. www.ozanyarman.com Erişim Tarihi: 23.01.2020.

Sanal 2: THE NATIONAL GALLERY . Teachers' Notes: Madame de Pompadour at Her Tambour Frame. https://www.nationalgallery.org.uk/media/23546/teachers-notes-drouais.pdf Erişim Tarihi: 23.01.2020.

Görsel-1:https://omgthatdress.tumblr.com/post/20498584073/robe-volante-1735-les-arts-d%C3%A9coratifs Erişim Tarihi: 23.01.2020.

Görsel-2: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Elisabeth_de_France_Labille-Guiard_1787.jpg Erişim Tarihi: 23.01.2020.

Görsel-3: https://www.art.com/products/p34990235904-sa-i9406578/marie-louise-elisabeth-vigee-lebrun-yolande-martine-gabrielle-de-polastron-duchess-of-polignac.htm Erişim Tarihi: 23.01.2020.

Görsel-4: FOGG, Marnie (2014). Modanın Tüm Öyküsü. (Çeviren: Emre Gözgü). İstanbul: Hayalperest Yayınevi.

Görsel-5: https://tr.wikipedia.org/wiki/Fran%C3%A7ois_Boucher Erişim Tarihi: 23.01.2020.

Görsel-6: https://www.harvardartmuseums.org/art/303561 Erişim Tarihi: 23.01.2020.

Görsel-7: https://www.artfund.org/whats-on/exhibitions/2019/05/23/madame-de-pompadour-in-the-frame-exhibition Erişim Tarihi: 23.01.2020.

Görsel-8: https://www.art-prints-on-demand.com/a/francois-boucher/madame-de-pompadour-1721-3.html Erişim Tarihi: 23.01.2020.

Görsel-9: https://www.myddoa.com/madame-de-pompadour-francois-boucher/ Erişim Tarihi: 23.01.2020.

Görsel-10: https://i.pinimg.com/736x/46/58/c0/4658c0e2766f4c75594b7fb2e8568060.jpg Erişim Tarihi: 23.01.2020.

Görsel-11: https://www.flickr.com/photos/eoskins/6295869657 Erişim Tarihi: 23.01.2020.

ANALYSIS OF CLOTHING FEATURES IN THE PORTRAITS OF MADAME DE POMPADOUR BY FRANÇOIS BOUCHER

Hüseyin Elmas

Neslihan Öztürk

ABSTRACT

The Rococo style, which emerged after the Baroque movement, has established itself in both art and fashion since the beginning of the 18th century. François Boucher, one of the pioneers of this style, met one of the famous icons of the period, Marquise de Pompadour and painted her paintings. Boucher showed Madame de Pompadour's period clothes and accessories, and her stance very well in his paintings and provided an idea about herself. The purpose of this study is to show the place of Rococo style in the history of fashion and art by examining the features of clothing in the portraits of Madame de Pompadour by François Boucher in terms of color, model, pattern, accessory according to the fashion clothes of the period. François Boucher included furniture styles and clothing fashion in the 18th century in his paintings. During the Rococo period, Madame de Pompadour provided the audience with much visual information about this period through the way she reflected her surroundings and clothes.

Keywords: Painting, Rococo, Fashion, François Boucher